

ŽILINSKÝ
samosprávny kraj
zriaďovateľ

Moyzesova 50
022 01 Čadca

Vedecká rada Kysuckého múzea v Čadci (20. val. 2011)

25.2.2011

Krásno nad Kysucou

Telefón: +421 41/ 432 13 85
Fax: +421 41/ 433 52 90

Bankové spojenie: Dexia banka Čadca
č. účtu: 7745782100/5600
IČO: 361 450 76

e-mail: kysuckemuzeum@vuczfina.sk
Internet: www.kysuckemuzeum.sk

Výročná správa spoločensko-vedného oddelenia za rok 2010 a zámer koncepcie činnosti na ďalšie roky.

1. Akvizičná činnosť

Odborní pracovníci získali v roku 2010 do fondov Kysuckého múzea nové zbierkové predmety v počte 211 prír. č., 281 kusov. Pokračovalo dopĺňanie fondov etnografia a história prevažne o zbierky, ktoré vo fondoch chýbali formou získavania kvalitných vo fondoch nezastúpených zbierok, na úkor kvantity. Správnosť tohto rozhodnutia predstaveného vedeckej rade na predchádzajúcom zasadnutí podtrhuje aj súčasný celospoločenský krízový stav vo finančnom zabezpečení nových zbierok. Prihliada sa k zefektívneniu a skvalitneniu zbierkového fondu. Rozširuje sa zber o doteraz nespracovávané témy z oblasti novšej etnografie a histórie mesta –napr. sánkarský oddiel a športové sane, pribudlo množstvo kvalitných darovaných zbierkových predmetov – napr. medené kotlíky, črpáky, detské krpce, textilné súčasti, sakrálné predmety, obrazy, či drotárske zbierky rozširujú portfólio zbierkových predmetov nášho múzea. Najvýznamnejšou akvizíciou je kópia gotickej sochy Madony.

V roku 2011 a 2012 budú jednotlivé odborné činnosti zo strednodobého hľadiska pokračovať podľa smerovania predstaveného a schváleného predchádzajúcou vedeckou radou. Z hľadiska strednodobého plánu rozvoja múzea v rámci odborných úloh (akvizičných, výskumných, publikačných atď.), kontinuálne pokračuje nastavený systém dopĺňaný o nové úlohy spektakulárneho charakteru. V roku 2010 sa rozšírili zbierky predovšetkým o typy predmetov, ktoré v zbierkach chýbali, alebo boli zastúpené v nedostatočnom množstve s ohľadom na potreby pripravovaných expozícií i rozvíjajúce sa časti fondov. Z tohto hľadiska pri získavaní zbierok múzeum plánuje aj v budúcich rokoch stavať na kvalite a typovej rozmanitosti novozískaných predmetov a nie na kvantite. Pretože depozitáre sú priestorovo obmedzené, je potrebné zamerať sa predovšetkým na ošetrovanie a reštaurovanie množstva doteraz získaných predmetov. V marci 2010 tohto

roku pribudlo do oddelenia spoločenských vied a fondov aj bývalé odd. správy a ochrany fondov z dôvodu skvalitnenia a zefektívnenia jeho činnosti a vedenia. Do spoločensko-vedného oddelenia tak pribudli konzervátori a reštaurátor spravujúci zbierkové fondy múzea. Materská dovolenka a dlhodobá práceneschopnosť obmedzili činnosť správy fondov, rovnako nevyjasnená a chýbajúca agenda zo strany bývalého vedúceho oddelenia správy a ochrany fondov pri preberaní oddelenia.

2. Odborné spracovanie zbierok

Pokračuje v elektronickej forme s tým, že prechod na ESEZ 4G bude vyžadovať školenia pracovníkov na to určených, aby boli naplnené všetky podmienky jeho fungovania. Pracovníci oddelenia pracujú so systémom ESEZ 3G. Problémom bude štruktúra zmien v systéme 4G, ktoré nie sú úplne kompatibilné so staršou 3G verziou. Rovnako problém je s nedostatočnou konverziou systému. Vstup do systému, ktorý bol pred pár rokmi neustálený a viac menej skúšobný, spôsobil a spôsobuje problémy.

V roku 2011 budú pracovníci pokračovať v odbornom spracovaní a vedeckom zhodnocovaní novozískaných zbierkových predmetov v rozsahu pracovných náplní. Podľa potrieb systému bude prebiehať doškolenie pracovníkov.

3. Výstavná a expozičná činnosť

Pokračuje postupné prebudovávanie expozícií, ktoré spomaľuje nedostatok finančných prostriedkov na vybudovanie moderných expozícií a komplexná vyťaženosť pracovníkov pri iných činnostiach múzea. Za úspech môžeme považovať neplánovanú veľkopriestorovú expozíciu Kysúc (história, etnografia, archeológia) v upravených priestoroch depozitára v Krásne nad Kysucou. Zmodernizovaná a doplnená expozícia o novú časť etnografie a sakrálneho umenia spolu s históriou a archeológiou vytvára nový tematicky komplexný obraz o Kysuciach spolu s expozíciou prírody v Krásne nad Kysucou. Prebiehala aj príprava výnimočnej stálej expozície v Čadci, Eugen Čerňan, ktorej dobudovanie sa posunulo z dôvodu nedostatku finančných

prostriedkov a prípravy veľkoplošného baneru a špeciálneho skafandra. V roku 2011 mienime pokračovať v dobudovávaní nových stálych expozícií a skvalitňovaní návštevníckeho komfortu. Ostatné časti novej stálej expozície v priestoroch KM v Čadci budú obnovené v závislosti na schválení podaných projektov. Rovnako chceme zatraktívniť priestory kaštieľa v Radoli o expozíciu alchymistickej dielne, na ktorej výrobu znovu použijeme predovšetkým um, šikovnosť, improvizáciu a trochu peňazí. Táto expozícia je jedným z bodov prebudovávaní expozícií kaštieľa tak aby viac zodpovedali funkcii a naturelu kaštieľa a samozrejme tomu čo by návštevník očakával pri návšteve takéhoto sídla.

Expozičná a vedecko-výskumná činnosť sa prepája tiež v jedinečnom medzinárodnom výskume a odbornej pomoci pri realizácii obnovy a mapovania života Slovákov v chorvátskej obci Lipovljany, ktorú zastrešuje Kysucké múzeum v Čadci - Mgr. Pavol Markech a Mgr. Martin Turóci, Matica Slovenská a za chorvátsku stranu Matica Chorvátska a štatutári obce.

S expozíciami súvisí aj vylepšovanie návštevníckeho komfortu. Zmeny a opravy v našich expozíciách priniesli očakávaný efekt, ktorý sa podpísal pod rekordný počet návštevníkov v roku 2009 a 2010, najviac z toho v MKD a na HLÚŽ, čo len potvrdzuje správnosť našej novej koncepcie, ktorú sme predstavili poslednej vedeckej rade. Nárast návštevníkov ukázal hranice zabezpečenia súčasných služieb pre návštevníkov a potrebu zásadného rozšírenia infraštruktúry. Preto po období dlhých príprav na odbornej úrovni (VUC, architekti, etnografi, pamiatkári) by v krátkom čase mala začať výstavba multifunkčného objektu, v ktorom bude i výstavný priestor.

4. Vedecko-výskumná činnosť, publikačná činnosť, spolupráca

Témy výskumných úloh v roku 2010, boli smerované k publikáciám o archeológii, drotárstve a k Zborníku KM. Výskumné úlohy boli prezentované v rámci týchto odborných publikácií, odborných článkov a populárno-náučných článkov v masmédiách. Došlo a stále dochádza k reorganizácii a rozširovaniu špecializácie práce odborných činností múzea. Múzeum posilňuje predovšetkým odbornú platformu, vedecko-výskumný potenciál a rozsah

spracovávaných tém. Rozsah spracovávaných výskumných úloh za obdobie rokov 2009, 2010 i v roku 2011 sa pohybuje v rozmedzí 13-14 vedecko-výskumných úloh ročne, čo je výrazný nárast oproti roku 2008. Odborné témy spracované v tomto období (2009-2010) riešili často spektakulárne témy. Témy ako drotárstvo na Kysuciach, archeológia na Kysuciach, boli nielen komplexne spracované ale ich výsledkom sú základné monografické diela regiónu v týchto nosných témach, ktoré podnes neexistovali. Rovnako ďalším bielym miestom bola a je téma astronauta so slovenskými koreňmi Eugena Čerňana. Preto je v záverečnej fáze realizácia unikátnej expozície venovanej tomuto slávnemu astronautovi z kysuckými koreňmi ruka v ruke s výskumom jeho osoby a rodiny. Všetky tieto diela sú súčasťou Zlatého fondu Kysuckého múzea za posledný jeden a pol rok naspäť. To ešte vo výpočte publikovaných úloh nekončíme. Napriek všeobecnej ekonomickej recesii sme v roku 2010 vydali i Zborník Kysuckého múzea č.13/2010, ktorý svojim rozsahom 519 strán, prekonal už aj tak unikátny 288 stranový zborník, plný príspevkov múzejných pracovníkov i externých spolupracovníkov z akademickej pôdy, univerzít a tiež študentských prác z Karlovej univerzity v Prahe, či UKF v Nitre. V tejto súvislosti je potrebné spomenúť aj spoluprácu s historickým ústavom SAV v súčinnosti s ktorým v tomto roku usporadúvame konferenciu Kysuce v 20. storočí, výstupom ktorej bude zborník Kysuce v 20. storočí. Zborník je prvým krokom spolupráce na tejto úrovni.

Rovnakým spôsobom na vysokej úrovni prebieha aj spolupráca s Múzeom Těšínska v Českom Těšíne, výsledkom ktorej je spoločný výskum šľachty, ktorý bude prebiehať v tomto a nasledujúcom roku. Podporený bude schváleným projektom, ktorý umožní navštíviť našim pracovníkom dlhodobu skúmať i zahraničné archívy v Budapešti, či vo Viedni. Aj výsledkom tohto úsilia bude konferencia a zborník. Na v minulosti nevidanej úrovni a bez múzejných predsudkov sa rozbehla a úspešne vysoko nadštandardne napreduje spolupráca troch múzeí - Kysuckého, Považského a Oravského. Výsledkom je už spomínaná knižná publikácia o drotárstve i spolupráca pri spájaní oboch úsekov železničiek kysuckej a oravskej o ktorých úspešnom spojení sa pred pár rokmi nikto neodvážil ani rozprávať, dnes je však táto udalosť na papieri s patričnými povoleniami, za čo vďaka úzkej koordinácii činnosti riaditeľov múzeí, rovnako nášmu zriaďovateľovi ŽSK. Tento projekt

otvára obrovské možnosti spolupráce do budúcnosti. Rovnako je súčasťou tohto balíka modernizácie i stavba multifunkčného objektu - zastávky v skanzene vo Vychylovke. Jej vybudovanie kategoricky zmení dnes už nepostačujúce kapacity pre komfort návštevníkov múzea i železničky, ktorý ako ukazujú rekordné čísla návštevnosti je dnes už na hranici únosnosti. Je treba ešte raz pripomenúť, že už druhý rok sme dosiahli zvýšenie absolútnej návštevnosti za celkovú existenciu múzea a to aj v období keď hovoríme o ekonomickej kríze a väčšina múzeí aj o strate návštevníkov!!! Nám sa podarilo dosiahnuť, že práve v tomto čase k nám prichádzajú noví návštevníci i starí návštevníci, ktorí sa vďaka skvalitňovaniu zázemia, obnove expozícií, popularizácii múzea a jeho činností, dozvedajú o novinkách vo Vychylovke, Radoli, Krásne nad Kysucou a Čadci. Toto sú nespochybniteľné argumenty, ktoré jednoznačne hovoria o správnosti našej koncepcie, zlepšovania návštevníckeho zázemia o potrebe multifunkčného objektu a prepojenia Oravy a Kysúc, ktoré po dobudovaní prinesú potrebný komfort rastúcemu počtu návštevníkov. Toto všetko i vďaka popularizačným článkom odborných pracovníkov, ktorí sa okrem odbornej bázy podieľajú aj na popularizovaní aktivít svojej práce v regionálnych médiách, spoluprácu s ktorými môžeme považovať už dnes ako tradičnú a veľmi úspešnú. Ak sa zdali pred rokom a pol niektoré naše plány predstavené vedeckej rade ako ťažko realizovateľné a z hľadiska múzejných možností ako nedosiahnuteľné, dnes už reálne ukazujú výsledky pravý opak.

Plán výskumných úloh na rok 2011, bude vychádzať z termínov súčasných rozpracovaných vedecko výskumných úloh a nových úloh upravených pre potreby vedeckej konferencie Kysuce v 20. storočí, Konferencia i zborník je garantovaná Historickým ústavom SAV. Témy v zborníku zo strany múzea sú zamerané v histórii i etnografii prevažne na obdobie prvej polovice 20. storočia.

Našou bezprostrednou výhodou oproti nemuzeálnej konkurencii je, že o téme o ktorej iný rozprávajú, stavajú si niekoľkoročné horizonty, my v priebehu roka, maximálne dvoch máme na stole okrem spracovaných výskumov štúdií i knižnú publikáciu.

Dôležité je udržať trend vydávania, respektíve podieľania sa na dôležitých odborných počinoch. Priekopnícka Kysucká archeológia, ktorá je významným

prvolezeckým počínom v oblasti mapovania kysuckej archeológie jej nálezísk a pútavo opísaných faktov, ďalej výpravná a úspešná spolupráca zavřená knihou o Drotárstve, ktorá bola spoločným projektom Kysuckého, Považského múzea a Matice Slovenskej, či širokospektrálny viac ako 500 stranový Zborník KM, sú jasným dôkazom rozsahu vykonávanej vedecko-výskumnej činnosti v Kysuckom múzeu za rok 2010 a spolupráci s odborníkmi na najvyšších fórach slovenskej vedy i študentami univerzít zo Slovenska i Čiech. Za rok 2009-2010 sa podarilo KM vydať 3 monografie a 2 zborníky, pričom len rozsah zborníkov je 800 strán štúdií.

V roku 2011 sa budeme snažiť tento trend potvrdiť vydaním ďalších zásadných publikácií. V každom prípade treba spomenúť publikácie ktorých rezultat je z veľkej časti výsledkom činnosti z roku 2010. Historická topografia Kysúc a Slovenská ikonografia. Dôraz sa bude aj naďalej klásť na sprístupnenie málo spracovaných zaujímavých spektakulárnych tematických okruhov z histórie, archeológie i etnografie. Zborník KM, bude v tomto roku nahradený zborníkom Kysuce v 20. storočí.

5. Odborno-metodická činnosť a prezentačná činnosť

Odborní pracovníci sa podieľali v priebehu roka na odborno-metodickej a poradenskej činnosti, konzultáciách pre bádateľov, študentov atď. Pracovníci poskytovali výklady k expoziciám a výstavám v rámci múzea a rozširovali si svoje vedomosti účasťou na odborných seminároch a zasadnutiach odborných sekcií svojich vedných odborov.

6. Ostatná činnosť, rôzne

V priebehu roka sa určení pracovníci zúčastnili všetkých akcií vyplývajúcich zo zabezpečenia chodu KM a príkazov riaditeľa, podieľali sa na sťahovaní depozitárnych priestorov na prípravu expozície, sťahovaní galérie a ostatných prácach spojených s činnosťou múzea.

Mgr. Pavol Marček

vedúci Oddelenia spoločenských vied a fondov

MVDr. Miloš Jesenský

riaditeľ Kysuckého múzea v Čadci

KYSUCKÉ MÚZEUM V ČADCI
Mojtešova č. 30
022 01 ČADCA

Program zasadnutia Vedeckej rady Kysuckého múzea v Čadci

- a.) Prezentačná listina
 - b.) Otvorenie vedeckej rady
 - c.) Bilancovanie činnosti spoločensko-vedného oddelenia za rok 2010
 - d.) Plánované odborné činnosti a garantované aktivity múzea na rok 2011
 - e.) Investičné činnosti Kysuckého múzea na rok 2011
- Obed

Členovia Vedeckej rady Kysuckého múzea v Čadci svojimi podpismi schvaľujú predstavené činnosti Kysuckého múzea na rok 2011.

Podpisy členov Vedeckej rady KM:

Vec: Stanovisko Vedeckej rady k investičnému zámeru multifunkčnej budovy

Členovia Vedeckej rady Kysuckého múzea v Čadci na jej zasadnutí dňa 25.2.2011 v Krásne nad Kysucou prerokovali a schválili investičný zámer výstavby multifunkčnej budovy v areáli MKD v Novej Bystrici - Vychylovke.

Meno a priezvisko:

Zbýšek ONDŘEK
Hana JABOŤÁKOVÁ
Miroslav JUDAS

ELENA BEŇUŠOVÁ
VIERKA URBANOVÁ
Mela Florková

Beleem na medom v Kikiľovej

ZDANA BEŇUŠKOVÁ

BODIS SOMUBEIT

Organizácia:

Múzeum Terešinka

Oravské múzeum

STO ŽILINA

ORAVSKÉ MÚZEUM

ORAVSKÉ MÚZEUM ZA

OHRODK

SNY MARTIN

VEŤNICA

PH2A

Podpis:

25.2. 2011

Krásno nad Kysucou